

สรุปการจัดประสบการณ์
เรียนรู้แบบ
วอลดอร์ฟ (waldorf)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบวอลดอร์ฟ คือ

**การเรียนการสอนแบบวอลดอร์ฟ อยู่บนพื้นฐานที่ว่า การเรียนรู้ของคนเกิดจาก
ความสมดุลของความคิด ความรู้สึก และเจตจำนงของคน ๆ นั้น
หากเด็กได้อยู่ในบรรยากาศแห่งความต้องการ ความรู้สึกสบายใจ
ความผ่อนคลาย เด็กจะถ่ายทอดความคิดและการเรียนรู้อย่างแบบคลา
ร่วมไปกับการทำกิจกรรมที่เขากระทำอยู่**

หัวใจของการเรียนการสอนแบบวอลดอร์ฟ คือ

การสร้างความสมดุลของจิต

มนุษย์ 3 ประการ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำ โดยไม่มีการรบกวนจากเทคโนโลยีภายนอก ความสงบทางจิตใจจะช่วยให้เด็กเรียนรู้จากการใช้วินัยในตนเอง

วิธีการจัดการเรียนการสอน

- การเรียนการสอนตามแบบวอลดอร์ฟเป็นวิธีการตามแบบธรรมชาติ เป็นไปตามบรรยากาศของชุมชนและตารางกิจกรรมประจำวัน ที่ครูและผู้เรียนจะเรียนรู้ร่วมกันตามความสนใจของเด็ก วิธีการจัดการเรียนการสอนจะเป็นการจัดกระทำทั้งระบบตั้งแต่บรรยากาศของโรงเรียน สิ่งแวดล้อมและห้องเรียน ต้องเป็นไปตามวิถีธรรมชาติ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนของครู ในขั้นตอนการสอนของครูจะมีลักษณะเฉพาะต่างจากการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ตรงที่การกระตุ้นการเรียนรู้เริ่มจากการแสดงแบบให้เด็กเห็นตามบรรยากาศที่สนใจ

การจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้

การเรียนรู้ของวอลดอร์ฟมาจากการซึมซับด้วยการสืบสานโดยตามธรรมชาติและตามธรรมชาติที่หล่อหลอมเข้าภายในตัวเด็กทั้งกายและจิตวิญญาณ บรรยากาศการเรียนรู้รอบตัวเด็กทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนหรือกลางแจ้งต้องเป็นบรรยากาศที่งดงามตามธรรมชาติที่บริสุทธิ์ ประกอบด้วยความสงบและอ่อนโยน

บทบาทครู

ครูมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมการเรียนรู้และการใช้ชีวิตอย่างธรรมชาติของเด็ก งานของครูที่โรงเรียนคือการจัดการเรียนการสอนด้วยการเป็นตัวอย่าง การจัดสิ่งแวดล้อมที่มีบรรยากาศอบอุ่นและผ่อนคลาย ในขณะที่เดียวกันครูต้องเป็นผู้เชื่อมประสานงานโรงเรียนสู่บ้านเพื่อสานภารกิจการสร้างพลังการเรียนรู้อย่างธรรมชาติให้เกิดขึ้นกับเด็ก

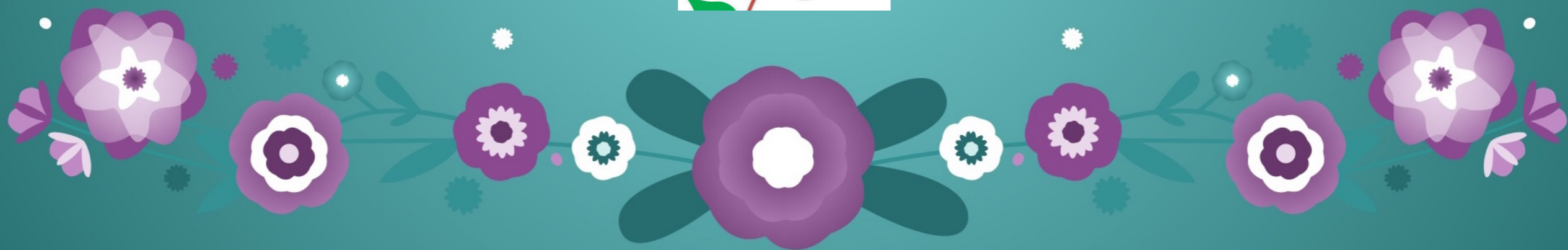
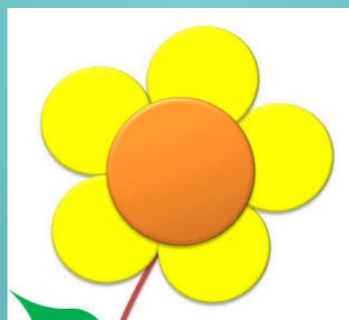
ครูต้องทำหน้าที่ในการติดตามประเมินผลความเจริญก้าวหน้าของเด็กในการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล ครูมิใช่เป็นเพียงผู้ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ แต่ครูจะถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความมุ่งมั่นและความรักอย่างแท้จริงให้กับเด็กเพื่อให้เด็กได้พบโอกาสของการพัฒนาศักยภาพภายในตนเองได้มากที่สุดและเต็มศักยภาพ

สรุป

ข้อดีของการเรียนการสอนตามแบบวอลดอร์ฟ ได้แก่ การใช้วิถีธรรมชาติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นสะพานที่สำคัญซึ่งครูสามารถนำไปประยุกต์สู่การสอนตามปกติได้ การใช้สื่อการเรียนรู้ธรรมชาติที่ไม่ใช้อุปกรณ์สำเร็จรูปสามารถสร้างเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กมากกว่า ครูควรให้ความสนใจกับการใช้อุปกรณ์ธรรมชาติให้เด็กได้สัมผัสและนำมาสร้างสรรค์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

สรุปการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ มอนเตสซอริ

แนวคิดพื้นฐาน

มอนเตสซอรีเชื่อว่า เราสามารถสร้างสังคมที่ดีและก่อกำเนิดโลกขึ้นมาใหม่ได้โดยการให้การศึกษที่ดีแก่เด็ก เพราะเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้าซึ่งจะเป็นผู้สร้างสังคมใหม่เด็กแต่ละคนเป็นผู้ริเริ่มอนาคตใหม่ ดังนั้น เด็กทุกคนจึงเป็นอนาคตของเรา มอนเตสซอรีเชื่อว่าเราสามารถชี้เด็กเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคมและแก้ไขปัญหาปัจจุบันได้ เพราะฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็ก เพราะการศึกษาเป็นหัวใจของการเปลี่ยนแปลง และมีพื้นฐานแนวคิดว่าการเรียนรู้ของเด็กต้องเกิดจากการเห็นอย่างเป็นรูปธรรม การสัมผัส การได้หยิบจับทดลองด้วยตนเองตามรูปแบบอย่างมีขั้นตอนและเป้าหมาย เด็กจะเรียนรู้อย่างเข้าใจจากการสัมผัส การใช้สมาธิและมีวินัยในตนเอง โดยมีอุปกรณ์เป็นสื่อการสอนที่สำคัญที่ทำให้เด็กพัฒนาความรู้และความคิดอย่างมีระบบ

การจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี ความสำคัญจะอยู่ที่อุปกรณ์การสอนหรือการเรียนรู้ ให้เด็กได้สัมผัสด้วยมือของตนเอง อุปกรณ์เป็นองค์ประกอบหลักของกิจกรรมที่ทำให้เด็กเรียนรู้การแก้ไขให้ถูกต้องได้ด้วยตนเอง โดยเน้นการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นที่ไม่ต้องการให้เด็กลองผิดลองถูก แต่ต้องการสร้างสมาธิ ความมั่นใจ และความสำเร็จในการเรียน

หลักสูตรมอนเตสซอรีจะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กโดยมุ่งให้เด็กใช้ศักยภาพของตนในการพัฒนาตนเองจากสิ่งแวดล้อมที่ครูจัดให้ ซึ่งมีการแบ่งหลักสูตรพื้นฐานสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่

- 1. การศึกษาทางด้านทักษะกลไก (Motor Education)
- 2. การศึกษาทางด้านประสาทสัมผัส (Education of the Senses)
- 3. การเตรียมพร้อมสำหรับการเขียนและคณิตศาสตร์ (Preparation for Writing and Arithmetic)

บทบาทครู

1.เป็นผู้สร้าง

2.เป็นผู้วินิจฉัย

3.เป็นผู้สนับสนุนการคิด
แก้ปัญหา

4.เป็นผู้ประเมิน
ความก้าวหน้าในการเรียนรู้
ของเด็ก

အပျက်စီးမှုမရှိဘဲ
STEM-STREAM EDUCATION

การจัดกิจกรรมเสริมสำหรับเด็กปฐมวัย

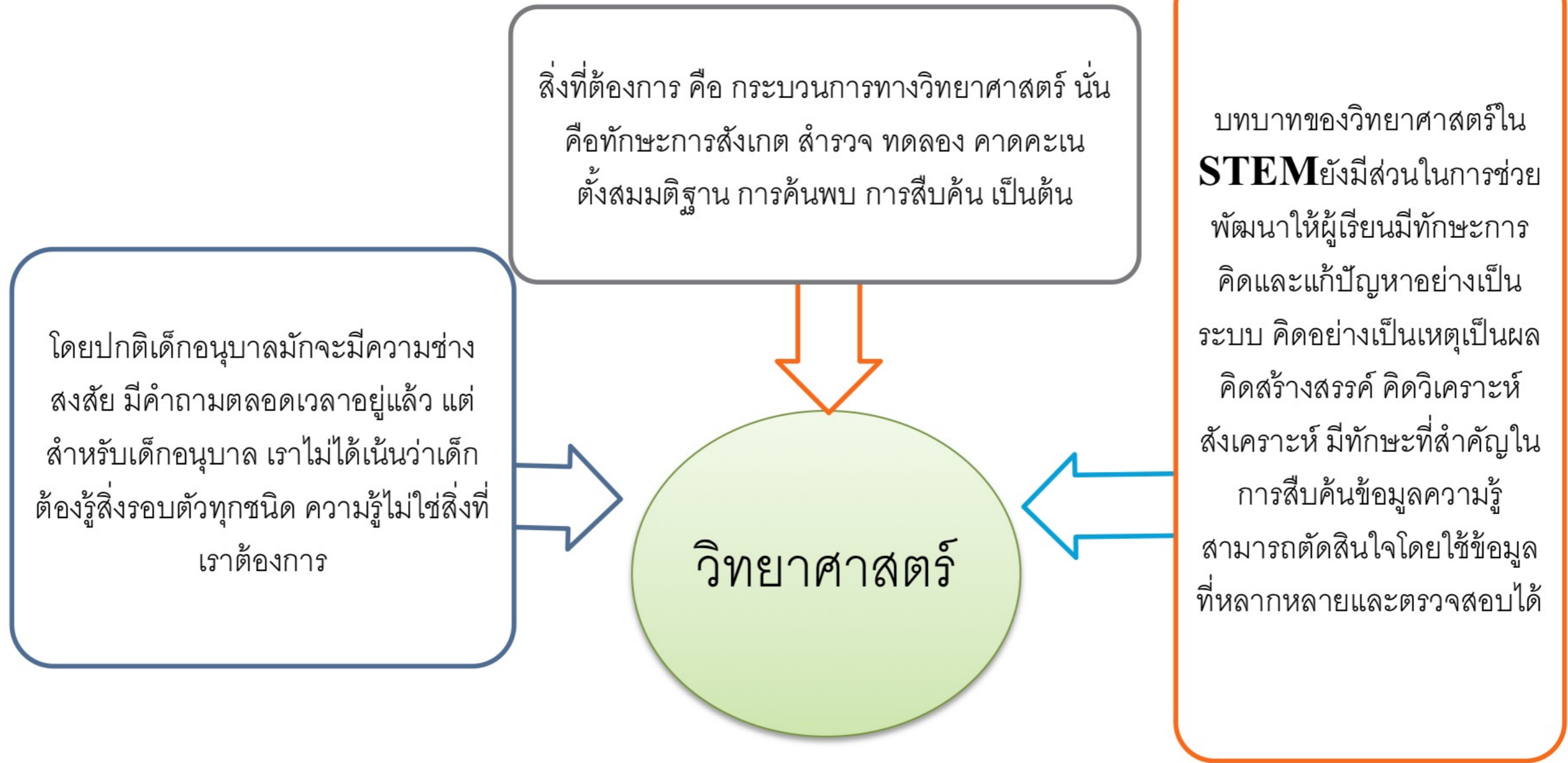

การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ตัว

“สะเต็ม” หรือ “STEM” เป็นคำย่อจากภาษาอังกฤษของศาสตร์ 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) แนวคิดในเรื่องสะเต็มศึกษานั้น เป็นกระบวนการเชิงระบบแบบวิทยาศาสตร์ ที่นำมาเชื่อมโยงในกระบวนการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงานจากการคิดค้น การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ ซึ่งสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียน โดยนำสิ่งที่เรียนรู้ในระบบโรงเรียนไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ มีแนวคิดหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ข้อ คือ

1. ครูต้องเน้นการบูรณาการ
2. ครูต้องช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาวิชาที่เรียนกับที่ได้เรียนไปแล้ว
3. เน้นการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21
4. ทำทลายความคิดของผู้เรียน
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและทำความเข้าใจที่สอดคล้องกับเนื้อที่เรียน

สะเต็มศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

เทคโนโลยี คือ T มาจากคำ ว่า Technology

1. การให้เด็กอนุบาลตัด ตัด ต่อกกระดาษให้เป็นรูปทรงที่
ต้องการและเกิดขึ้นได้ก็ล้วนเป็นเทคโนโลยีในการสร้างสรรค์

2. บทบาทของเทคโนโลยีในสะเต็มศึกษานี้จะพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนา
ทักษะการคิด แก้ปัญหา ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คิด
วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล

3. นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนานิสัยความรอบคอบ ความเพียร
ไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลวหรือความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น
ในขณะที่ทำกิจกรรม

วิศวกรรมศาสตร์

คือ **E** มาจากคำว่า **ENGINEERING** หรือวิศวกรรมศาสตร์ มีแนวทางจัดการ

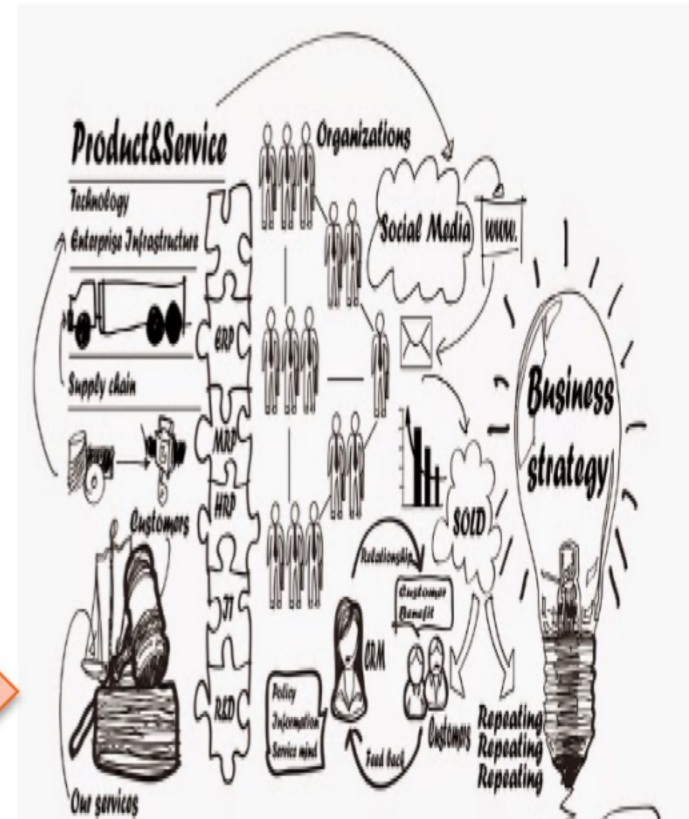
เรียนรู้ดังนี้

1. วิศวกรรมในที่นี้หมายถึงการวางแผนเพื่อแก้ปัญหา

2. การใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่มีมาประยุกต์ เช่น ไม้บล็อก เศษวัสดุเหลือใช้ มาออกแบบ สร้างสรรค์ผลงานภายใต้เงื่อนไขที่ครูกำหนดขึ้น หรือสิ่งที่เด็กอยากทำ

3. บทบาทของวิศวกรรมศาสตร์ในสะเต็มศึกษานี้ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดเป็นเหตุเป็นผล การคิดเป็นระบบ

4. เป็นการฝึกนิสัยความเพียร ความรอบคอบ

คณิตศาสตร์

ตัว **M** มาจาก **MATHEMATICS** หรือคณิตศาสตร์ มีแนวทางจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. เป็นเรื่องเกี่ยวกับชั่ง ตวง วัด จำนวน รูปร่าง รูปทรง เรขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์

2. บทบาทของคณิตศาสตร์ในสะเต็มศึกษานี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา การคิดเป็นเหตุเป็นผล

3. พัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารและการนำเสนอให้ผู้อื่น เข้าใจได้

Mathematics

สรุปแนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษาในเด็กปฐมวัย

สิ่งที่ได้และเป็นเรื่องที่เราชาวไทยเราขาดมาก คือ การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กมาประยุกต์ใช้ได้จริง และทำให้เด็กเห็นคุณค่าของการเรียนจนนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้จากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งหากเด็กอนุบาลได้ศึกษาก็จะมีพื้นฐานเบื้องต้นใช้ได้ตลอดเวลาไปจนโต สะเต็มศึกษาไม่จำเป็นต้องสอนเด็กเฉพาะที่โรงเรียนเท่านั้น คุณพ่อคุณแม่สามารถฝึกฝนลูก ๆ ด้วยวิธีสะเต็มศึกษาด้วยการฝึกให้ลูกคิด หมั่นถามคำถามโดยไม่ปิดกั้นความคิด ฝึกให้ลูกกล้าแสดงออก และทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ลองผิดลองถูก โดยมีคุณพ่อคุณแม่เป็นผู้คอยชี้แนะ เพียงเท่านี้ก็เป็นการฝึกลูกตามแนวสะเต็มศึกษาในเบื้องต้นได้แล้วค่ะ มาช่วยกันพัฒนาเด็กไทย โดยเริ่มตั้งแต่ที่บ้านกันเลยค่ะ

การเรียนรู้การสอนแบบไฮสโคป (High/Scope Approach)

แนวคิดการสอนแบบ ไฮสโคป

ไฮสโคปเน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำผ่านมุมเล่นที่หลากหลาย ด้วยสื่อและกิจกรรมที่เหมาะสม สัมกับพัฒนาการของเด็ก และการแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้น

การเรียนรู้การสอนแบบไฮสโคป (High/Scope Approach)

การสอนเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์การเรียนรู้พัฒนาคน
การเรียนรู้และการสอนทำให้มีการคิดเชื่อมโยงความรู้
ได้อย่างรวดเร็ว การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการศึกษาที่จัด
ให้แก่เด็ก 6 ขวบแรก เป็นการจัดการศึกษาเพื่อการ
ดูแล และสร้างเสริมเด็กให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
ด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้องและมีความชัดเจน ลักษณะการ
จัดการเรียนการสอนจึงมุ่งไปที่การพัฒนาเด็ก จิตใจของ
เด็กและอนาคตของเด็ก การสอนเด็กปฐมวัยไม่ใช่การ
ถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการ
ต่างๆ ให้เป็นไปตามวัยและวุฒิภาวะของตัวเด็กเอง

รูปแบบการเรียนรู้การสอนของไฮสโคป

มีการจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติตามความสนใจของเด็ก มีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และพัฒนาการตามวัยของเด็ก การสอนแบบไฮสโคปมีพื้นฐานแนวความคิดมาจากทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget's Theory) ว่าด้วยพัฒนาทางสติปัญญาที่เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติที่เด็กสามารถสร้างความรู้ได้เอง โดยใช้กระบวนการสร้างสรรค์การเรียนรู้ (Constructive process of learning) เด็กจะเรียนรู้จากการกระทำของตนเอง การประเมินผลงานอย่างมีแบบแผน ช่วยให้เด็กเกิดความรู้ขึ้น ด้วยพื้นฐานความเชื่อที่ว่าเด็กเป็นผู้ใฝ่รู้เด็กสามารถสร้างความรู้ได้จากประสบการณ์ที่มีความหมาย

รูปแบบการเรียนรู้การสอนของไฮสโคป

หลักการเรียนการสอนแบบไฮสโคป

การวางแผน (Plan)

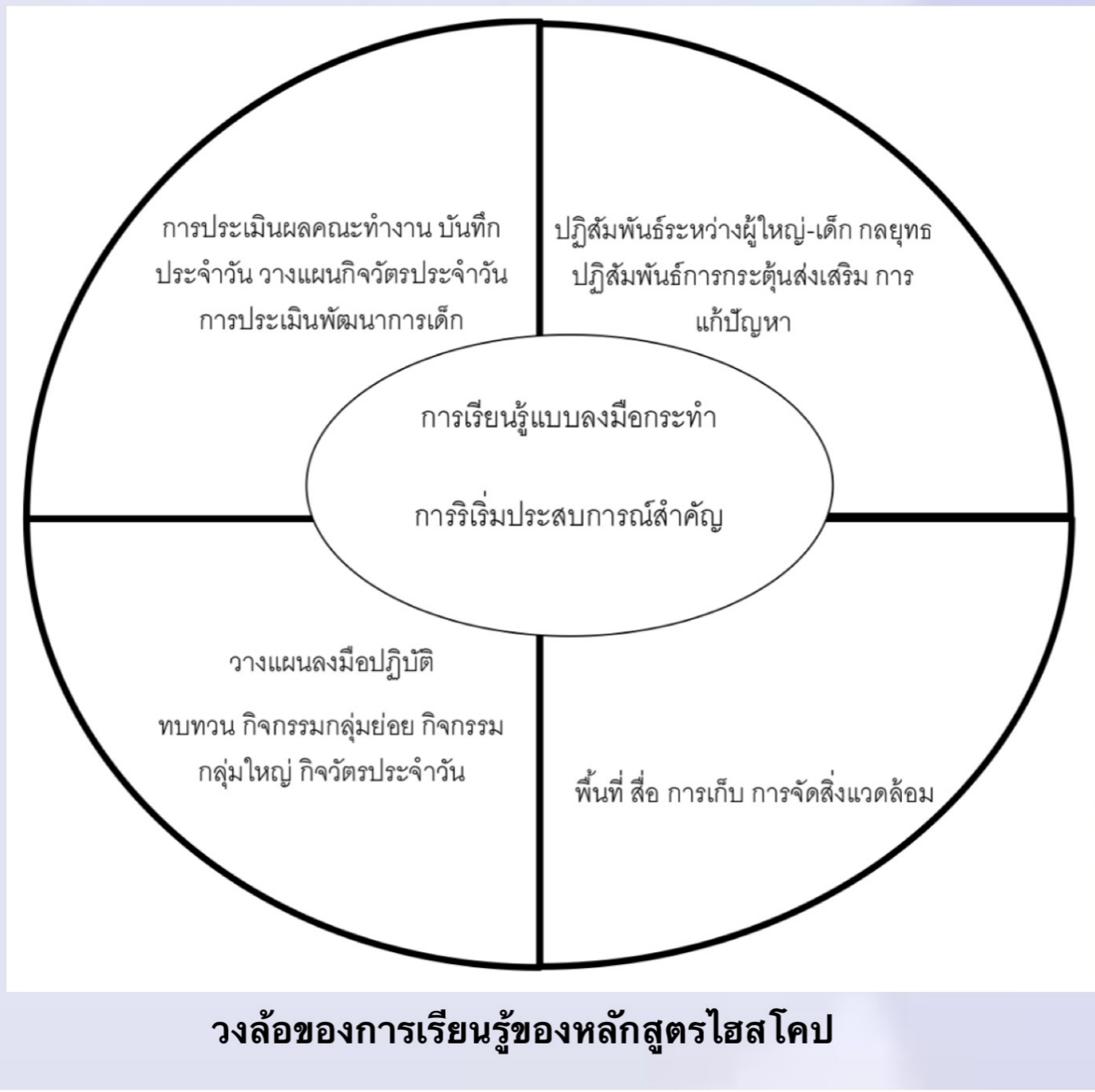
เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ หรือการดำเนินงานตามงานที่ได้รับมอบหมายหรือสิ่งที่สนใจด้วยการสนทนาร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็กว่าจะทำอะไร อย่างไร การวางแผนกิจกรรมนี้เด็กอาจแสดงด้วยภาพหรือสัญลักษณ์ประจำตัวเด็กหรือบอกให้ครูบันทึก เป็นกระบวนการที่เด็กมีโอกาสเลือกและตัดสินใจ

การปฏิบัติ (Do)

คือการลงมือทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ เป็นส่วนที่เด็กได้ร่วมกันคิด แก้ปัญหา ตัดสินใจ และทำงานด้วยตนเอง หรือร่วมกับเพื่อนอย่างอิสระตามเวลาที่กำหนด โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในจังหวะที่เหมาะสม เป็นส่วนที่เด็กได้มีการพัฒนาการพูดและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสูง

การทบทวน (Review)

เป็นช่วงที่ได้งานตามจุดประสงค์ ช่วงนี้จะมีการเล่าถึงผลงานที่เด็กทำเพื่อทบทวนว่าตนเอง (เด็ก) สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงแผนอย่างไร จุดประสงค์ของการทบทวนคือ เพื่อสะท้อนสิ่งที่เด็กได้ทำ ชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างแผนกับการปฏิบัติและผลงานที่ทำ รวมถึงเล่าประสบการณ์ต่างๆที่ได้ทำ

ขอขอบคุณ หนังสือรูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา